

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ЗДІЙСНЕННЯ ЛОТЕРЕЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ РЕСПУБЛІКИ ЛАТВІЯ: ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

INTERNATIONAL EXPERIENCE CONDUCT LOTTERY BUSINESS REPUBLIC OF LATVIA: COMPARATIVE LEGAL ASPECTS

Лиськов М.О.,
к.ю.н., докторант кафедри адміністративного права і процесу
Національна академія внутрішніх справ

Світова практика організації та ведення лотерейного бізнесу показує, що його багатомільярдний оборот становить величезний інтерес для вітчизняної практики, насамперед, з точки зору набуття та можливої імплементації нового передового досвіду в питаннях організації, контролю і відповідного регулювання даної сфери. Вивчення та розкриття міжнародного досвіду, наразі, є актуальним завданням, виконання якого дасть можливість провести паралель та оцінити сучасний стан лотерейного ринку України, а також спробувати зробити оцінку стану і, головне, потенційних можливостей вітчизняного ринку лотерей з урахуванням тенденцій розвитку світової економіки та світового лотерейного ринку.

Latvijas Loto – національне підприємство лотереї Латвії, і єдиний його власник – держава. Latvijas Loto організовує лотереї Eurojackpot, Viking Lotto, SuperBingo, LatLoto 5 з 35 і Keno – з двома додатковими іграми Džokers і Džokers 7, а також дев'ять моментальних лотерей – Karnevāls, Lasis, Sāpnis, MomentLoto, Kurš Kuru?, Blūzs, Sprints, Moments un Bagātību sala. Числові лотереї і моментальні лотереї можна придбати в більш ніж 720 торгових місцях по всій Латвії.

Ідея діяльності ДАТ Latvijas Loto заснована на основному принципі галузі лотерей – залучення вільних коштів жителів, з яких частина виплачується у вигляді виграшів, і частина – як додаткове фінансування спрямовується в бюджет держави.

У грудні 2011 року Latvijas Loto почала продаж моментальних лотерей в інтернеті. Першою моментальною лотереєю, яку міг придбати будь-який зареєстрований користувач ЛОТО, була Bagātību sala. Всі квитки Latvijas Loto виробляються за кордоном для забезпечення безпеки і якості. Найбільший партнер Latvijas Loto, що виробляє моментальні лотерейні квитки, це Російське підприємство NPM, яке є дочірнім підприємством Чеської компанії NPM Center [1].

Стратегічні і оперативні цілі і стратегічні напрямки діяльності ДАК «Латвійські лотереї» полягають в наступному: 1) збільшити свою частку лотерей та азартні ігри ринку; 2) якомога швидше досягти річний оборот 32750000 євро.

План дій даного лотерейного суб'єкта ґрунтуються на політиці сталого гравця, надання послуг відповідальним чином: 1) зниження ризику наркоманії; 2) споживачі беруть участь в захищеному і контрольованому середовищі; 3) забезпечення захисту прав гравців і державного контролю гри правильна поведінка; 4) обмеження грального ринку від перенавантаження; 5) забезпечення захисту громадських інтересів в цілях запобігання шахрайства та відмивання грошей.

Разом з тим, слід відзначити соціальну спрямованість діяльності даних суб'єктів лотерейного сегменту Латвії, зокрема: 1) захист здоров'я дітей; 2) соціальне благополуччя дітей; 3) підвищення рівня освіти дітей; 4) освіта і просвіта дітей в області культури; 5) освіта талановитих дітей та розвиток їх таланту; 6) підтримка діагностики, лікування, програм психіатрії та реабілітації пацієнтів залежних від азартних ігор і успішне забезпечення пов'язаних з цим потреб.

Разом з тим, досить цікавим та позитивним вбачається наявність в діяльності Latvijas Loto – національного підприємства лотереї Латвії існування так званих «Програм добрих намірів».

Програма добрих намірів створювалася відповідно до встановлених норм закону Республіки Литва «Про запобігання марнотратства фінансових і матеріальних засобів публічних осіб».

Відповідно до них ДАТ Latvijas Loto може дарувати (пожертвувати) об'єкти (як гроші, так і інші види виграшів) лотереї, якщо одночасно виконуються наступні умови: – дарування (пожертвування) призначене для розвитку культури, мистецтва, науки, освіти, спорту, захисту навколишнього середовища або здоров'я, а також соціальної допомоги; – використання дарування (пожертви) контролюється; – на момент дарування (пожертви) Latvijas Loto справило сплату всіх податків і податей державі або самоврядуванню; – в попередньому звітному році Latvijas Loto працювало з прибутком; – для Latvijas Loto дарування (пожертви) можливо використовувати не більше ніж 20 відсотків від прибутку попереднього звітного року; – обсяг пожертвувань прогнозується відповідно до планованої річним прибутком; – сума окремого дарування (пожертвування) і загальна сума дарувань (пожертвувань) зроблених протягом календарного року для одного одержувача дарування (пожертви) не перевищує EUR 1500 (тисяча п'ятсот євро); – сума окремого дарування (пожертвування) і загальна сума дарувань (пожертвувань) зроблених протягом календарного року для одного одержувача дарування (пожертви) перевищує EUR 1500 (тисяча п'ятсот євро) і було отримано згоду представника акціонера і дозвіл міністра фінансів Республіки Литва.

Latvijas Loto щороку вибирає об'єкт для пожертвувань, ґрунтуючись як на окремо поданих проектах, так і на досвіді попередніх років. Працівник відповідальний за виконання і дотримання умов Програми добрих намірів Latvijas Loto (далі відповідальний працівник) уважно оцінює кожний отриманий лист або заяву на протязі всього періоду календарного року і вносить Правлінню Latvijas Loto відповідні пропозиції про присудження або відмову пожертвування.

Обов'язком відповідального працівника є забезпечити підготовку всіх необхідних документів, щоб в разі необхідності провести узгодження з представником акціонера і міністром фінансів Міністерства Фінансів Республіки Литва, а також забезпечити оформлення і контроль виконання договору дарування (пожертви).

Контроль за подарованими (пожертвованими) коштами Latvijas Loto здійснюється наступними суб'єктами: Міністерством Фінансів Республіки Литва; відповідальним працівником Правління; Латвійським Фондом Дітей, Латвійським Суспільством Сиріт і ін. При цьому, дві останні організації включають звіти про пожертвування Latvijas Loto в своїх звітах.

Суб'єкту, який претендує на присудження пожертвувань, організації необхідно подати наступні документи: 1) Свідчення про реєстрацію підстави (копія); 2) Рішення про присудження статусу суспільного благополуччя (копія); 3) Заява з проханням підтримати конкретний проект. У заяві необхідно включити опис проекту, його мета і реквізити організації [2].

Отже, можемо сказати, що лотерейна сфера та зокрема, лотерейна діяльність в Республіці Латвія є соціально орієнтованим бізнесом.

ЛІТЕРАТУРА

1. История Latvijas Loto // [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<https://www.latloto.lv/ru/par-latvijas-loto/vesture>
2. Играть в лотерею с нового года станет сложнее // [Електронний ресурс]. – Режим доступу :http://rus.delfi.ee/press/mk_estonia/igrat-lotereyu-s-novogo-goda-stanet-slozhnee?id=73511503

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК РОЗВИТКУ АДМІНІСТРАТИВНО-ДЕЛІКТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ТА НАУК АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЦИКЛУ

RELATIONSHIP OF ADMINISTRATIVE LAW TORT UKRAINE AND SCIENCES CYCLE OF ADMINISTRATIVE LAW

Миколенко О.І.,
д.ю.н., професор,

завідувач кафедри адміністративного та господарського права
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

Процес удосконалення адміністративно-деліктного законодавства, який більше двадцяти років поступово проводиться в нашій державі, з самого початку був приречений на невдачу. Пояснюється це тим, що кінцевий результат вдосконалення будь-якої сфери національного законодавства завжди залежить від якісної підготовчої наукової роботи та відповідної законодавчої техніки. На жаль ні перше, ні друге в повному обсязі не враховано сьогодні в сфері адміністративно-деліктного законодавства України.

Взагалі удосконалення адміністративно-деліктного законодавства може відбуватись у два способи – шляхом систематизації адміністративно-правових норм (кодифікація, інкорпорація і ін.) та шляхом розвитку цієї галузі законодавства (інновелізація, рецепція, наступництво і ін.). Але всі окреслені нами шляхи удосконалення адміністративно-деліктного законодавства не можуть відбуватись без відповідного наукового забезпечення. Як без електричної енергії немає сенсу в існуванні електричних приборів, так без юридичної науки відсутній сенс у існуванні законів та підзаконних актів. При чому у суспільстві існує безліч уявлень про науку та її вплив на правотворчий процес. Якщо практичний працівник помітив прогалини у правовому регулюванні та пропонує змінити формулювання конкретної статті нормативно-правового акту, то в даному прикладі підставою для удосконалення законодавства стала не науково-дослідна робота, а життєвий та професійний досвід працівника. Тому зайвою вважаємо вимогу до дисертаційних робіт про те, що зміст таких праць повинен мати вихід на практику через формулювання пропозицій щодо вдосконалення законодавства. Як правило, такі пропозиції є не результатом науково-дослідної роботи, а результатом узагальнення досвіду суб'єкта правозастосовної діяльності, який виходить на захист. Такий підхід до вдосконалення адміністративно-деліктного законодавства дає можливість вирішувати одномоментні питання, але не дає можливості тактично, вже не кажучи, стратегічно мислити. Отже використання досвіду (особистого, національного, зарубіжного) в правотворчій діяльності без належного наукового обґрунтування, призводить до багатьох негативних явищ, які притаманні сучасному адміністративно-деліктному законодавству, – до неоднозначного тлумачення на практиці правових норм, до суперечностей і прогалин, до помилок в діяльності органів адміністративної юрисдикції, тощо.

Ще існує один важливий момент, на який ніхто не звертає увагу. Всі погоджуються з тезою про те, що слід розрізняти особу з дипломом про вищу освіту від особи, яка має необхідний рівень знань, підтверджених дипломом про вищу освіту. Сьогодні серед докторів юридичних наук опинилося багато людей, які є людьми з багатим практичним досвідом, але які мають лише загальне уяв-

лення про юридичну науку. Дуже рідко з першокласного футболіста, який особисто приймає участь у матчах, виходить першокласний тренер футбольної команди. Пояснюється це різним рівнем мислення та узагальнення професійної інформації. На жаль, цей аспект ігнорується при розробці важливих для суспільства нормативно-правових актів. До правотворчого процесу (сьогодні ці питання взагалі вирішуються без врахування думки науковців) залучаються люди з відповідним науковим ступенем, з багатолітнім практичним досвідом, але які не здатні узагальнити професійну інформацію в межах нормативно-правового акту таким чином, щоб зміст такого акту був доступним і зручним у використанні, позбавленим прогалин та являв собою єдину внутрішньо узгоджену систему.

Всі намагання щодо систематизації чи удосконалення адміністративно-деліктного законодавства України приречені на невдачу, бо в Україні відсутні науки адміністративно-правового циклу, які б напрацьовували конкретні пропозиції щодо поліпшення норм чинного законодавства. Чому положення Кримінального кодексу України (далі КК України) і Кримінального процесуального кодексу України (КПК України) якісно відрізняються від положень Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі КУпАП) як в матеріальній, так і в процесуальній його частинах? Відповідь проста. Зміст КК України і КПК України забезпечувався цілою низкою наук кримінально-правового циклу – кримінальне право, кримінальне процесуальне право, кримінологія і криміналістика. Тобто сформувалася корисний (дієвий) для правотворчої і правозастосовної діяльності взаємозв'язок кримінального права, кримінального процесуального права, кримінології і криміналістики, який проявляється у реальній можливості прогнозувати розвиток правотворчої діяльності щодо закріплення певних правових інститутів чи правових норм в КК України і КПК України, а також у збагаченні практичних працівників знаннями про механізм злочинної діяльності та про діяльність з розслідування і розкриття злочинів.

Чи можна теж саме стверджувати про науки адміністративно-правового циклу? Ні. Відсутність серед наук адміністративно-правового циклу науки, яка б досліджувала систему принципів і методів пізнання механізму вчинення адміністративних проступків та діяльність органів адміністративної юрисдикції з розслідування і розкриття адміністративних проступків, призводить до того, що склад адміністративного проступку закріплюється в Особливій частині КУпАП не шляхом опису його обов'язкових ознак, а через використання формулювань – «порушення встановлених правил», «порушення вимог законодавства», чи шляхом використання оціночних понять, що потребують офіційного тлумачення, – «безгосподарне використання», «екологічно не обґрунтоване здійснення захисту рослин» і ін.